

1 Matematika I. Pót ZH I.

Név:

Gyak. vez.:

1. Számold ki! (1+2+1+1+2+3 pont)

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \cdot 2 & 1 \cdot 4 \\ 2 \cdot 2 & 2 \cdot 4 \\ 3 \cdot 2 & 3 \cdot 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 4 & 8 \\ 6 & 12 \end{pmatrix}$$

①

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 4 & 3 \\ 5 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \cdot 2 + 2 \cdot 4 \\ 4 \cdot 2 + 3 \cdot 4 \\ 5 \cdot 2 + 0 \cdot 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 10 \\ 20 \\ 10 \end{pmatrix}$$

②

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}. \text{ Számold ki!}$$

$$A^2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 8 & 9 \end{pmatrix}$$

①

$$\det(A) = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} = 1 \cdot 3 - 2 \cdot 0 = 3$$

①

Írd fel az A^{-1} inverzet definiáló egyenletet!

$$AA^{-1} = E$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & u \\ y & v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \text{②}$$

Számold ki A^{-1} -et!

$$\begin{pmatrix} 1x & 1u \\ 2x+3y & 2u+3v \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$x=1 \Rightarrow y = -\frac{2}{3} \quad u=0 \Rightarrow v = \frac{1}{3}$$

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -\frac{2}{3} & \frac{1}{3} \end{pmatrix} \quad \text{③}$$

2. $\vec{a} = \vec{i} - 2\vec{j}$, $\vec{b} = \vec{i} + 3\vec{k}$, $\vec{c} = (1, 2, 3)$ Számítsd ki a következőket! (1+2+1+2+1+1+2 pont)

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (1, -2, 0) \cdot (1, 0, 3) = 1 \cdot 1 + (-2) \cdot 0 + 0 \cdot 3 = 1 \quad (1)$$

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & -2 & 0 \\ 1 & 0 & 3 \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} -2 & 0 \\ 0 & 3 \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 3 \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} 1 & -2 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = \\ = \vec{i}(-6) - \vec{j}(3) + \vec{k}(2) = (-6, -3, 2) \quad (2)$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} \cdot \vec{c} = \begin{vmatrix} 1 & -2 & 0 \\ 1 & 0 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = 1 \underbrace{\begin{vmatrix} 0 & 3 \\ 2 & 3 \end{vmatrix}}_{-6} - (-2) \underbrace{\begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 3 \end{vmatrix}}_0 + 0 \cdot \underbrace{\begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{vmatrix}}_2 = -6 \quad (1)$$

Mennyi az $\vec{a}$ és $\vec{b}$ vektorok által bezárt α szög koszinusza?

$$\cos \alpha = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{|\vec{a}| |\vec{b}|} = \frac{1}{\sqrt{5} \cdot \sqrt{10}} = \frac{1}{\sqrt{50}} \quad (1)$$

Mennyi az $\vec{a}$ és $\vec{b}$ vektorok által kifeszített háromszög T területe?

$$T = \frac{|\vec{a} \times \vec{b}|}{2} = \frac{|(-6, -3, 2)|}{2} = \frac{1}{2} \sqrt{6^2 + 3^2 + 2^2} = \frac{7}{2} \quad (1)$$

Írd fel egy, az $\vec{a}$ és $\vec{b}$ vektorokkal párhuzamos sík $\vec{n}$ normálvektorát!

$$\vec{n} = \vec{a} \times \vec{b} = (-6, -3, 2) \quad (1)$$

Írd fel az $\vec{n}$ normálvektorú és a $P(1, 1, -1)$ pontot tartalmazó sík egyenletét!

$$-6 \cdot (x-1) - 3(y-1) + 2(z - (-1)) = 0$$

$$-6x - 3y + 2z + 11 = 0 \quad (2)$$

3. $z_1 = -i + \sqrt{3}$, $z_2 = \bar{z}_1$.

Számítsd ki a következőket! (1+2+2+3+2 pont)

$$z_1 z_2 = (-i + \sqrt{3})(\sqrt{3} + i) = 1^2 + (\sqrt{3})^2 = 4 \quad \textcircled{1}$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{-i + \sqrt{3}}{\sqrt{3} + i} \cdot \frac{\sqrt{3} - i}{\sqrt{3} - i} = \frac{3 + i^2 - 2\sqrt{3}i}{(\sqrt{3})^2 + 1^2} = \frac{2 - 2\sqrt{3}i}{4} = \frac{1}{2} - \frac{1}{2}\sqrt{3}i \quad \textcircled{1}$$

$$z_1^4 = \left[2(\cos 330^\circ + i \sin 330^\circ) \right]^4 = 2^4 (\cos 1320^\circ + i \sin 1320^\circ) = 16 \cdot (\cos 240^\circ + i \sin 240^\circ) = 16 \cdot \left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) = -8 - 8\sqrt{3}i \quad \textcircled{1}$$

$$\sqrt{z_1} = \sqrt{2(\cos 330^\circ + i \sin 330^\circ)} = \sqrt{2} \left(\cos \left[\frac{330^\circ}{2} + k \frac{360^\circ}{2} \right] + i \sin \left[\frac{330^\circ}{2} + k \frac{360^\circ}{2} \right] \right), \quad k=0,1 \quad \textcircled{1}$$

$$w_1 = \sqrt{2} (\cos 165^\circ + i \sin 165^\circ) \quad \textcircled{1}$$

$$w_2 = \sqrt{2} (\cos 345^\circ + i \sin 345^\circ) \quad \textcircled{1}$$

Oldd meg z-re:

$$(1+i)z - i = 4$$

$$(1+i)z = 4+i$$

$$z = \frac{4+i}{1+i} = \frac{4+i}{1+i} \cdot \frac{1-i}{1-i} = \frac{4-i^2-3i}{1^2+1^2} = \frac{5-3i}{2} = \frac{5}{2} - \frac{3}{2}i$$

16EN: 13-40 pont

②

4. Oldd meg Gauss-eliminációval a következő egyenletrendszert! (5+1+3+1 pont)

$$\begin{array}{l}
 x + 2y - z = -3 \\
 2x - y + z = 0 \\
 x + y - 2z = -5
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 \textcircled{1} \\
 \left| \begin{array}{ccc|c}
 1 & 2 & -1 & -3 \\
 2 & -1 & 1 & 0 \\
 1 & 1 & -2 & -5
 \end{array} \right| \xrightarrow{\substack{\text{II} \rightarrow \text{II} - 2 \cdot \text{I} \\ \text{III} \rightarrow \text{III} - \text{I}}} \left| \begin{array}{ccc|c}
 1 & 2 & -1 & -3 \\
 0 & -5 & 3 & 6 \\
 0 & -1 & -1 & -2
 \end{array} \right| \xrightarrow{\text{III} \rightarrow \text{III} - \frac{1}{5} \text{II}} \left| \begin{array}{ccc|c}
 1 & 2 & -1 & -3 \\
 0 & -5 & 3 & 6 \\
 0 & 0 & -\frac{8}{5} & -\frac{16}{5}
 \end{array} \right|
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 -\frac{8}{5}z = -\frac{16}{5} \rightarrow z = 2 \\
 -5y + 3 \cdot 2 = 6 \rightarrow y = 0 \\
 x + 2 \cdot 0 - 2 = -3 \rightarrow x = -1
 \end{array}$$

$$x = -1 \qquad y = 0 \qquad z = 2 \qquad \textcircled{2}$$

Ellenőrzés:

$$\begin{array}{l}
 -1 + 2 \cdot 0 - 2 = -3 \qquad \textcircled{1} \\
 2 \cdot (-1) - 0 + 2 = 0 \\
 -1 + 0 - 2 \cdot 2 = -5
 \end{array}$$

Oldd meg a következő komplex egyenletrendszert!

$$\begin{array}{l}
 \textcircled{\text{I}} \quad 5 - z_1 = -3 - i \\
 \textcircled{\text{II}} \quad z_2 + iz_1 = 1
 \end{array}$$

$$\textcircled{\text{I}} \rightarrow z_1 = 8 + i$$

$$\textcircled{\text{II}} \rightarrow z_2 = 1 - iz_1 = 1 - i(8 + i) = 1 - i^2 - 8i = 2 - 8i$$

$$z_1 = 8 + i \qquad z_2 = 2 - 8i \qquad \textcircled{3}$$

Ellenőrzés:

$$\begin{array}{l}
 5 - (8 + i) = -3 - i \\
 (2 - 8i) + i(8 + i) = 2 - 8i + 8i + i^2 = 2 \qquad \textcircled{1}
 \end{array}$$

2. $f(x) = \sqrt{x-3}$. Számítsd ki a következőket! (1+1+3+1+2+2pont)

$$D_f = [3, \infty) \quad \textcircled{1}$$

$$D_{f^{-1}} = [0, \infty) \quad \textcircled{1}$$

$$R_f = [0, \infty)$$

$$R_{f^{-1}} = [3, \infty)$$

Számítsd ki $f^{-1}(x)$ -et és $f'(x)$ -et!

$$y = \sqrt{x-3} \quad x \geq 3$$

$$y^2 = x-3$$

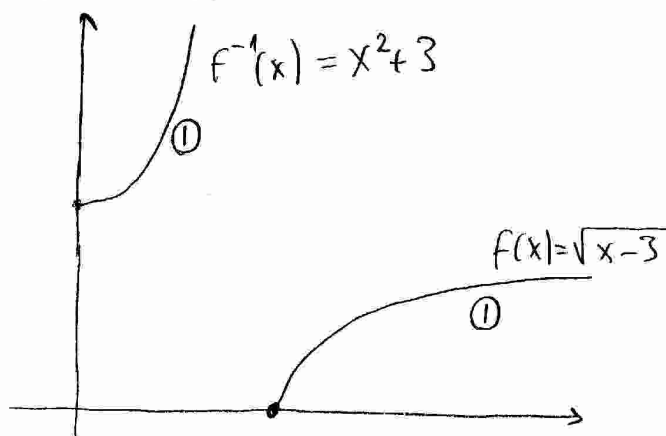
$$x = y^2 + 3$$

$$f^{-1}(y) = y^2 + 3 \quad y \geq 0$$

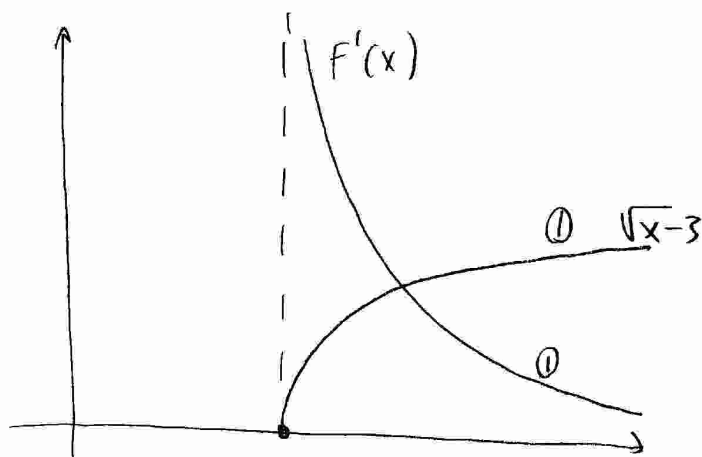
$$f^{-1}(x) = x^2 + 3 \quad x \geq 0 \quad \textcircled{3}$$

$$f'(x) = \frac{1}{2} (x-3)^{-\frac{1}{2}} \quad \textcircled{1}$$

Rajzold le egy ábrára $f(x)$ -t és $f^{-1}(x)$ -et!

Rajzold le egy ábrára $f(x)$ -t és $f'(x)$ -et!

3. $f(x) = e^{-x}(x+1)$. (1+1+3+2+1+2pont)

$$f'(x) = -e^{-x}(x+1) + e^{-x} \cdot 1 = e^{-x}(-x) \quad (1)$$

$$f''(x) = -e^{-x}(-x) + e^{-x} \cdot (-1) = e^{-x}(x-1) \quad (1)$$

Keressd meg f lokális szélsőértékének a helyét és határozd meg a típusát!

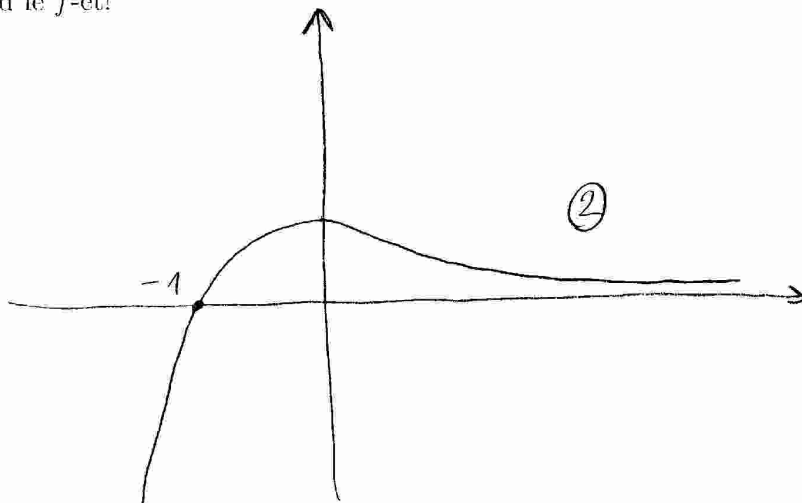
hely: $f'(x) = 0 = e^{-x}(-x) \rightarrow x_1 = 0 \quad (1)$

típus: $f''(x_1) = e^{-0}(0-1) = -1 < 0$ MAXIMUM (1)

Számítsd ki:
 $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+1}{e^x} = \frac{\infty}{\infty} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{e^x} = \frac{1}{\infty} = 0 \quad (1)$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} e^{-x}(x+1) = \infty \cdot (-\infty) = -\infty \quad (1)$$

Rajzold le f -et!

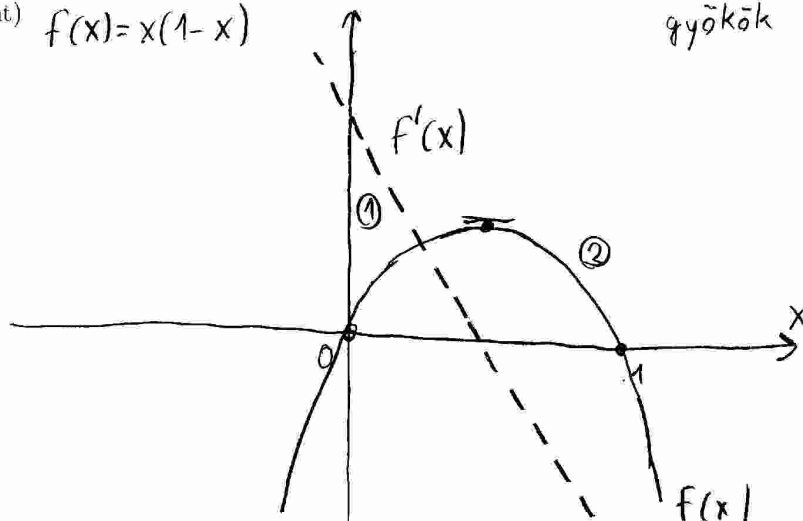

4. Rajzold le az $f(x) = x - x^2$ függvényt! Rajzold be ugyanarra az ábrára szaggatott vonallal az f' függvényt is! (3 + 3 + 2 + 2 pont)

$$f(x) = x(1-x)$$

gyökök $x_1 = 0, x_2 = 1$

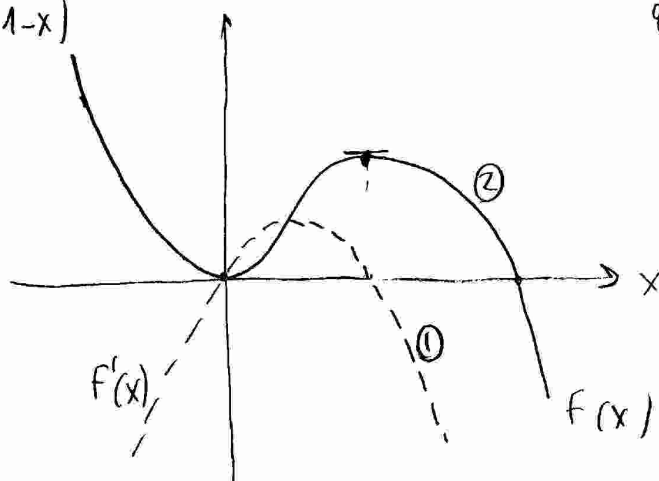

Rajzold le az $f(x) = x^2 - x^3$ függvényt! Rajzold be ugyanarra az ábrára szaggatott vonallal az f' függvényt is!

$$f(x) = x^2(1-x)$$

gyökök: $x_1 = 0, x_2 = 1$

mult: 2 1

Számítsd ki:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{8}{n}\right)^{7n-6} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{-8}{n}\right)^n\right]^7 \cdot \left(1 + \frac{-8}{n}\right)^{-6} = \left[e^{-8}\right]^7 \cdot 1^{-6} = e^{-56}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n} - \frac{1}{n^5} - \frac{88}{n^6}}{\frac{1}{n^3} + 1 + \frac{99}{n^6}} = \frac{0 - 0 - 0}{0 + 1 + 0} = 0$$

Név:

Gyak. vez.:

1. Számítsd ki a következő deriváltakat! (5 × 2pont)

$$f(x) = 1/x^5 + (\sqrt{-2x}) + \operatorname{tg}(-4x) + \ln(1-x)$$

$$f'(x) = -5x^{-6} + \frac{1}{2}(-2x)^{-\frac{1}{2}} \cdot (-2) + \frac{1}{\cos^2(-4x)} \cdot (-4) + \frac{1}{1-x} \cdot (-1)$$

②

$$f(x) = \cos(3x) \operatorname{ctg}(4x)$$

$$f'(x) = -\sin(3x) \cdot 3 \cdot \operatorname{ctg}(4x) + \cos(3x) \cdot \left(-\frac{1}{\sin^2(4x)} \cdot 4\right)$$

②

$$f(x) = \sqrt[3]{x \cos x}$$

$$f'(x) = \frac{1}{2}(x \cos x)^{-\frac{1}{2}} \cdot (x \cos x)' = \frac{1}{2}(x \cos x)^{-\frac{1}{2}}(1 \cdot \cos x + x(-\sin x))$$

②

$$f(x) = \sqrt[2]{x} \cos x$$

$$f'(x) = \frac{1}{2}x^{-\frac{1}{2}} \cos x + \sqrt{x}(-\sin x)$$

②

$$f(x) = \frac{\cos(2x)}{\sqrt[3]{x}}$$

$$f'(x) = \frac{-\sin(2x) \cdot 2 \sqrt[3]{x} - \cos(2x) \cdot \frac{1}{3}x^{-2/3}}{(\sqrt[3]{x})^2}$$

②

Név:

Gyak.vez.:

4. (1+2+3+3+1 pont)

$$z_1 = 2 - 2i, \quad z_2 = \sqrt{3} + i.$$

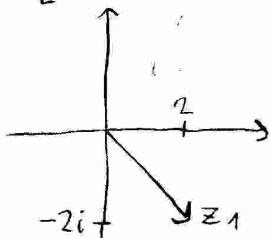
Számítsd ki a következőket!

$$z_1 z_2 = (2 - 2i)(\sqrt{3} + i) = 2\sqrt{3} - 2i^2 + (-2\sqrt{3} + 2)i = 2\sqrt{3} + 2 + (-2\sqrt{3} + 2)i \quad \textcircled{1}$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{i(2 - 2i)}{\sqrt{3} + i} = \frac{2 + 2i}{\sqrt{3} + i} \cdot \frac{\sqrt{3} - i}{\sqrt{3} - i} = \frac{2\sqrt{3} - 2i^2 + (-2 + 2\sqrt{3})i}{(\sqrt{3})^2 + 1^2} = \frac{\sqrt{3} + 1}{2} + \frac{-1 + \sqrt{3}}{2}i \quad \textcircled{1}$$

$$z_1^6 = \left[\sqrt{2^2 + 2^2} \left(\cos 315^\circ + i \sin 315^\circ \right) \right]^6 = 512 \left(\cos 1890^\circ + i \sin 1890^\circ \right) = 512 \left(\cos 90^\circ + i \sin 90^\circ \right) = 512i \quad \textcircled{2}$$

$5 \cdot 360^\circ + 90^\circ$
 $\downarrow$
 $6 \cdot 315^\circ$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 0 & 4 \end{pmatrix}. \quad \text{Számold ki } C\text{-t!}$$

$$C = AB - BA + 5E = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 0 & 4 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 0 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} + 5 \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 6 & 14 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 5 & 3 \\ 8 & 12 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 5 & 0 \\ 0 & 5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & -2 \\ -2 & 7 \end{pmatrix} \quad \textcircled{1}$$

$\uparrow$
 $2 \cdot 1 + 3 \cdot 4$

$\uparrow$
 $3 \cdot 0 + 1 \cdot 3$

Létezik-e C^{-1} ? Indokold a választ!

$$\det C = \begin{vmatrix} 3 & -2 \\ -2 & 7 \end{vmatrix} = 3 \cdot 7 - (-2)(-2) = 17$$

C^{-1} létezik, mivel $\det C = 17 \neq 0$ \textcircled{1}

1. $\vec{a} = 2\vec{i} - x\vec{j} - \vec{k}$, $\vec{b} = 2\vec{i} - \vec{j}$, $\vec{c} = (-1, 2, 1)$ Számítsd ki a következőket!

(1+1+1+1+2+2+2 pont)

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (2, -x, -1) \cdot (2, -1, 0) = 2 \cdot 2 + (-x)(-1) + (-1) \cdot 0 = 4 + x \quad \textcircled{1}$$

$$\vec{b} \times \vec{c} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} -1 & 0 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} = -\vec{i} - 2\vec{j} + 3\vec{k} = (-1, -2, 3) \quad \textcircled{1}$$

(-1)·1 - 0·2

Mennyi x , ha $\vec{a} \perp \vec{b}$ merőleges egymásra?

$$\vec{a} \perp \vec{b} \Rightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 0 = 4 + x \rightarrow x = -4 \quad \textcircled{1}$$

Írd fel az $\vec{b}$ és $\vec{c}$ vektorokkal párhuzamos sík egyik $\vec{n}$ normálvektorát!

$$\vec{n} = \vec{b} \times \vec{c} = (-1, -2, 3) \quad \textcircled{1}$$

Írd fel az $\vec{n}$ normálvektorú és a $P(2, 1, -1)$ pontot tartalmazó sík egyenletét!

$$\begin{aligned} -1 \cdot (x-2) - 2(y-1) + 3(z+1) &= 0 \quad \textcircled{2} \\ -x - 2y + 3z + 7 &= 0 \end{aligned}$$

Írd fel a $Q_1(1, 3, 1)$, $Q_2(2, 0, 1)$ pontokon áthaladó egyenes egyenletét!

$$\vec{r}_0 = (1, 3, 1), \vec{v} = Q_2 - Q_1 = (1, -3, 0) \quad \textcircled{1}$$

$$\vec{r}(t) = \vec{r}_0 + t \cdot \vec{v} = (1+t, 3-3t, 1+0 \cdot t) = (1+t, 3-3t, 1) \quad \textcircled{1}$$

Keress meg az előbb felírt sík és egyenes metszéspontját!

$$-(1+t) - 2(3-3t) + 3 \cdot (1) + 7 = 0 \quad \textcircled{1}$$

$$5t + 3 = 0 \rightarrow t = -\frac{3}{5}$$

$$\vec{r}\left(-\frac{3}{5}\right) = \left(1 - \frac{3}{5}, 3 - 3 \cdot \left(-\frac{3}{5}\right), 1\right) = \left(\frac{2}{5}, \frac{24}{5}, 1\right) \quad \textcircled{1}$$

3. Számítsd ki a következő deriváltakat! (5 × 2pont)

$$f(x) = 1/(3x)^5 + (\sqrt{x^5}) + \operatorname{ctg}(-x) + \ln(3x)$$

$$f'(x) = -5 \cdot (3x)^{-6} \cdot 3 + \frac{5}{2} x^{3/2} + \frac{-1}{\sin^2(-x)} \cdot (-1) + \frac{1}{3x} \cdot 3$$

$$f(x) = \ln(3x) \sin(4x)$$

$$f'(x) = \frac{1}{3x} \cdot 3 \cdot \sin(4x) + \ln(3x) \cdot \cos(4x) \cdot 4$$

$$f(x) = \sqrt[2]{\ln x}$$

$$f'(x) = \frac{1}{2} (\ln x)^{-1/2} \cdot \frac{1}{x}$$

$$f(x) = \sqrt[2]{x^5} \cos x$$

$$f'(x) = \frac{5}{2} x^{3/2} \cdot \cos x + \sqrt{x^5} (-\sin x)$$

$$f(x) = \frac{\ln(x)}{e^{3x}}$$

$$f'(x) = \frac{1/x \cdot e^{3x} - \ln x \cdot e^{3x} \cdot 3}{(e^{3x})^2}$$

Alpöt: 0-12 NEM
13-40 IGEN

FSZ: 0-10 NEM
11-40 IGEN

	1	2	3	4	5
FSZ.	0-12	13-19	20-25	26-31	32-40
	0-14	15-21	22-27	28-33	34-40

2. (1+1+3+5pont)

$f(x) = (x-1)(x+1)(x+3)$. Számítsd ki:

$$f(x) = (x^2-1)(x+3) = x^3 + 3x^2 - x - 3$$

$$f'(x) = 3x^2 + 6x - 1 \quad \textcircled{1}$$

$$f''(x) = 6x + 6 \quad \textcircled{1}$$

Keressd meg a f lokális szélsőértékeinek a helyeit, és határozd meg azok típusait!

$$f'(x) = 0 = 3x^2 + 6x - 1 \rightarrow x_1 = \frac{-6 + \sqrt{36 + 12}}{6} \quad x_2 = \frac{-6 - \sqrt{36 + 12}}{6} \quad \textcircled{1}$$

$$f''(x_1) = \left(-6 + \frac{\sqrt{48}}{6}\right) + 6 > 0 \quad f''(x_2) = \left(-6 - \frac{\sqrt{48}}{6}\right) + 6 = -\frac{\sqrt{48}}{6} < 0$$

MIN MAX ①

Számítsd ki f harmadrendű Taylor polinomját az $x = 0$ pont körül!

Mivel $f(x)$ egy harmadrendű polinom, így a harmadrendű $T_3(x)$ Taylor polinomja önmaga, vagyis $T_3(x) = x^3 + 3x^2 - x - 3$ ⑤

VAGY:

$$\begin{aligned} f(x) &= x^3 + 3x^2 - x - 3 & f(0) &= -3 \\ f'(x) &= 3x^2 + 6x - 1 & f'(0) &= -1 \\ f''(x) &= 6x + 6 & f''(0) &= 6 \quad \textcircled{2} \\ \textcircled{1} \quad f'''(x) &= 6 & f'''(0) &= 6 \end{aligned}$$

$$f(x) \underset{\substack{\uparrow \\ \text{esetünkben} \\ =}}{\approx} T_3(x) = -3 - 1 \cdot x + \frac{6}{2!} x^2 + \frac{6}{3!} x^3 = -3 - x + 3x^2 + x^3 \quad \textcircled{2}$$

Név:

Neptun:

1. Számítsd ki a következő határértékeket!

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^2 + n - 1}{-n^2 - n - 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 + \frac{1}{n} - \frac{1}{n^2}}{-1 - \frac{1}{n} - \frac{1}{n^2}} = \frac{2 + 0 - 0}{-1 - 0 - 0} = -2$$

①

2

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n-2}{n}\right)^{3n-2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{-2}{n}\right)^{3n-2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{-2}{n}\right)^n\right]^3 \cdot \left(1 + \frac{-2}{n}\right)^{-2}$$
$$= [e^{-2}]^3 \cdot 1^{-2} = e^{-6}$$

①

2

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{e^{2x}} = \frac{\infty}{\infty} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{2e^{2x}} = \frac{\infty}{\infty} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{2 \cdot 2 \cdot e^{2x}} = \frac{2}{\infty} = 0$$

①

3

2. $f(x) = e^{2x^3+1}$. Számítsd ki a következőket!

$$D_f = (-\infty, +\infty) = \mathbb{R} \quad ①$$

$$D_{f^{-1}} = (0, +\infty) \quad ①$$

$$R_f = (0, +\infty) \quad ①$$

$$R_{f^{-1}} = (-\infty, \infty) \quad ①$$

4

$$f^{-1}(x): \quad f(x) = e^{2x^3+1}$$
$$y = e^{2x^3+1}$$

$$\ln y = 2x^3 + 1$$

$$\ln y - 1 = 2x^3$$

$$x = \sqrt[3]{\frac{\ln y - 1}{2}}$$

$$f^{-1}(y) = \sqrt[3]{\frac{\ln y - 1}{2}}$$

$$f^{-1}(x) = \sqrt[3]{\frac{\ln x - 1}{2}}$$

3

3. $f(x) = \ln(x+2)$. Számítsd ki a következőket!

$$D_f = (-2, \infty) \text{ mivel } x+2 > 0 \quad \textcircled{1} \quad D_{f^{-1}} = (-\infty, \infty) = \mathbb{R} \quad \textcircled{1}$$

$$R_f = \mathbb{R} = (-\infty, \infty) \quad \textcircled{1} \quad R_{f^{-1}} = (-2, \infty) \quad \textcircled{1}$$

$$f^{-1}(x): y = \ln(x+2)$$

$$e^y = x+2$$

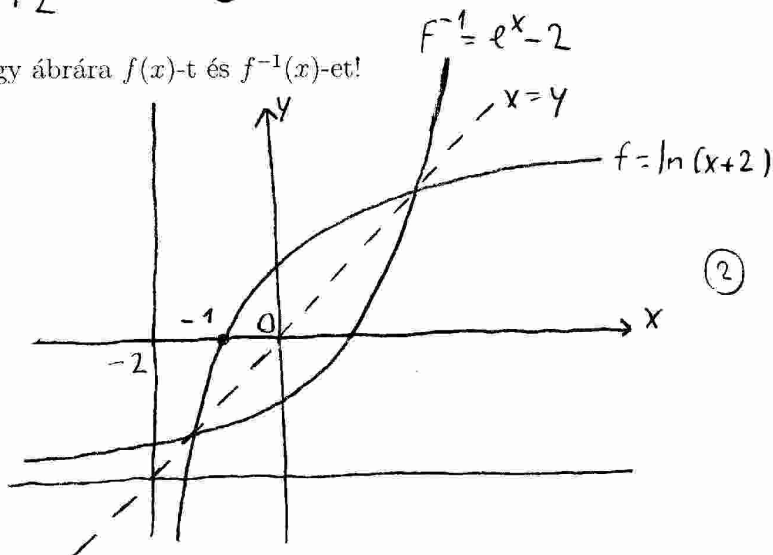
$$x = e^y - 2$$

$$f^{-1}(y) = e^y - 2$$

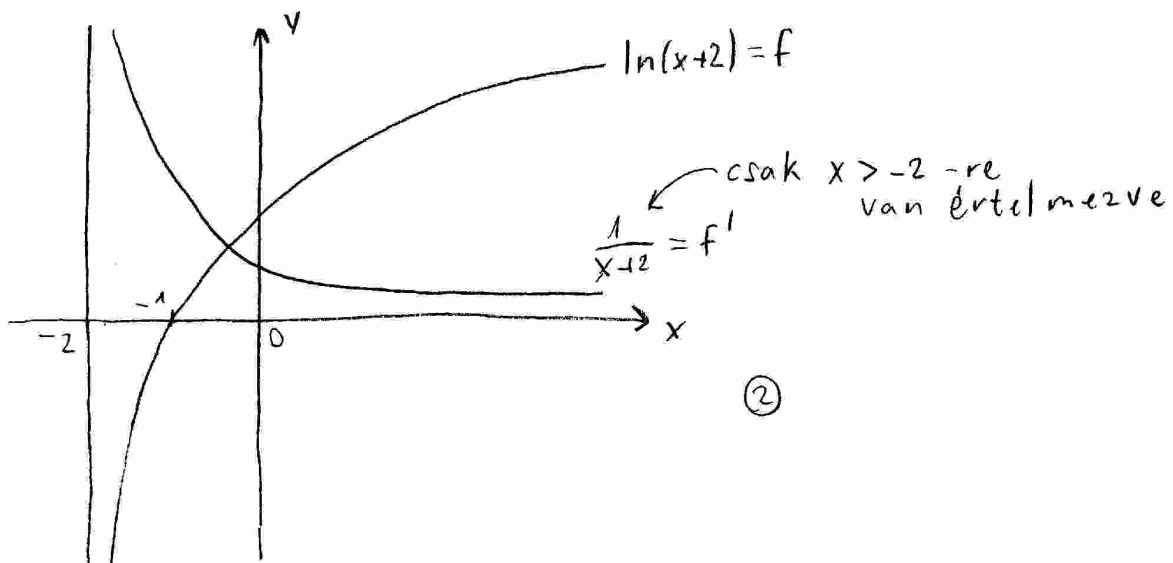
$$f^{-1}(x) = e^x - 2 \quad \textcircled{1}$$

$$f'(x) = \frac{1}{x+2} \quad \textcircled{1}$$

Rajzold le egy ábrára $f(x)$ -t és $f^{-1}(x)$ -et!

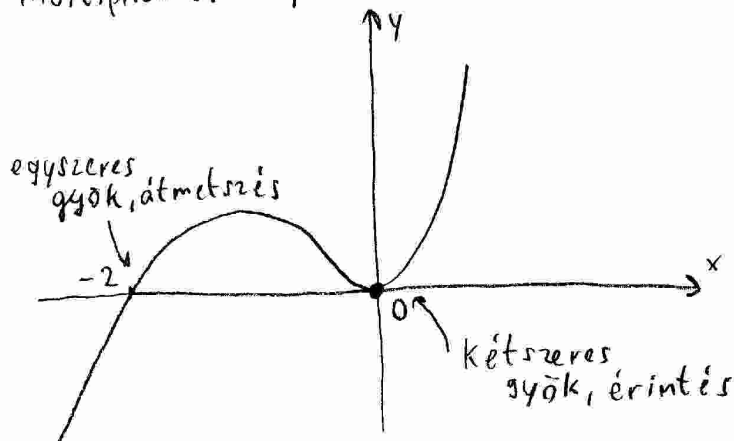

Rajzold le egy ábrára $f(x)$ -t és $f'(x)$ -et!

4. Rajzold le a következő polinomot: $f(x) = x^2(x+2)$.

gyökök: $x_1 = 0, x_2 = -2$ $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} x^3 = \infty$
multiplicitás: 2, 1

Keress meg a lokális szélsőértékeinek a helyeit, és határozd meg azok típusait!

$$f(x) = x^3 + 2x^2$$

$$\textcircled{1} f'(x) = 3x^2 + 4x = x(3x+4)$$

$$\textcircled{1} f''(x) = 6x + 4$$

Szélsőérték helye: $f'(x) = x(3x+4) = 0 \rightarrow x_1 = 0, x_2 = -\frac{4}{3}$ ^①

Szélsőérték típusa: $f''(x_1) = 6 \cdot 0 + 4 = 4 > 0$, x_1 lokális MINIMUM

$f''(x_2) = 6 \cdot (-\frac{4}{3}) + 4 = -4 < 0$, x_2 lokális MAXIMUM

①

4

IGEN: 14-42 p.

NEM: 0-13 p.

5. Számítsd ki a következő deriváltakat!

$$f(x) = \sqrt[3]{x^2} + (3x)^4 + e^{-4x} + \sin(4x)$$

$$f'(x) = \frac{2}{3} x^{-\frac{1}{3}} + 4 \cdot (3x)^3 \cdot 3 + e^{-4x} \cdot (-4) + \cos(4x) \cdot 4$$

$$\text{vagy } \frac{1}{3} \cdot (x^2)^{-\frac{2}{3}} \cdot 2x \quad \text{vagy } 3^4 \cdot 4x^3$$

(2)

$$f(x) = e^{-4x} \sqrt[3]{x}$$

$$f'(x) = (e^{-4x})' \cdot \sqrt[3]{x} + e^{-4x} (\sqrt[3]{x})' = e^{-4x} \cdot (-4) \cdot \sqrt[3]{x} + e^{-4x} \cdot \frac{1}{3} x^{-\frac{2}{3}}$$

(2)

$$f(x) = \sqrt[3]{x} / e^{-4x}$$

$$f'(x) = \frac{(x^{1/3})' \cdot e^{-4x} - \sqrt[3]{x} (e^{-4x})'}{(e^{-4x})^2} = \frac{\frac{1}{3} x^{-\frac{2}{3}} \cdot e^{-4x} - \sqrt[3]{x} e^{-4x} \cdot (-4)}{(e^{-4x})^2}$$

$$\uparrow e^{-8x} \quad (2)$$

$$f(x) = \sqrt[3]{\arctg(2x)} = [\arctg(2x)]^{1/3}$$

$$f'(x) = \frac{1}{3} [\arctg(2x)]^{-2/3} \cdot [\arctg(2x)]' = \frac{1}{3} [\arctg(2x)]^{-2/3} \cdot \frac{1}{1+(2x)^2} \cdot 2$$

$$f(x) = \arctg(\sqrt[3]{x})$$

$$f'(x) = \frac{1}{1 + (\sqrt[3]{x})^2} \cdot (\sqrt[3]{x})' = \frac{1}{1 + (\sqrt[3]{x})^2} \cdot \frac{1}{3} x^{-2/3}$$

(2)

10

Név:

Gyak.vez.:

1. $\vec{a} = 2\vec{i} - 3\vec{j}$, $\vec{b} = 2\vec{i} - \vec{k}$, $\vec{c} = (-1, 2, 1)$ Számítsd ki a következőket!
(1+1+1+1+1+2+1+2 pont)

$$\vec{a}\vec{b} = (2, -3, 0) \cdot (2, 0, -1) = 2 \cdot 2 + (-3) \cdot 0 + 0 \cdot (-1) = 4$$

$$\begin{aligned} \vec{a} \times \vec{b} &= \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 2 & -3 & 0 \\ 2 & 0 & -1 \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} -3 & 0 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ 2 & -1 \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 2 & 0 \end{vmatrix} = \\ &= \vec{i}((-3)(-1) - 0 \cdot 0) - \vec{j}(2(-1) - 0 \cdot 2) + \vec{k}(2 \cdot 0 - (-3) \cdot 2) = \\ &= \vec{i} \cdot 3 - \vec{j}(-2) + \vec{k} \cdot 6 = (3, 2, 6) \end{aligned}$$

$$\vec{a}\vec{b}\vec{c} = \begin{vmatrix} 2 & -3 & 0 \\ 2 & 0 & -1 \\ -1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 2 \cdot \begin{vmatrix} 0 & -1 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} - (-3) \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} + 0 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 0 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} = 2 \cdot 2 - (-3) \cdot 1 + 0 \cdot 4 = 7$$

Mennyi az $\vec{a}$, $\vec{b}$ és a $\vec{c}$ vektorok által kifeszített paralepipedon (ferde téglalest) V térfogata?

$$V = |\vec{a}\vec{b}\vec{c}| = 7$$

Írd fel az $\vec{a}$ és $\vec{b}$ vektorokkal párhuzamos sík egyik $\vec{n}$ normálvektorát!

$$\vec{n} = \vec{a} \times \vec{b} = (3, 2, 6)$$

Írd fel az $\vec{n}$ normálvektorú és a $P(-1, 0, -1)$ pontot tartalmazó sík egyenletét!

$$3 \cdot (x - (-1)) - 2 \cdot (y - 0) + 6 \cdot (z - (-1)) = 0$$

Írd fel a $Q_1(1, 0, 1)$, $Q_2(2, 1, 1)$ pontokon áthaladó egyenes egyenletét!

$$\vec{r}_0 = (1, 0, 1), \quad \vec{v} = Q_2 - Q_1 = (1, 1, 0)$$

$$\vec{r}(t) = (1 + 1t, 0 + 1t, 1 + 0t) = (1 + t, t, 1)$$

4. $z_1 = -1 + 3i$, $z_2 = 2 + i$.

Számítsd ki a következőket! (1+1+2+3+3 pont)

$$z_1 z_2 = (-1 + 3i)(2 + i) = -2 + 3i^2 + 5i = -5 + 5i \quad \textcircled{1}$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{i(-1 + 3i)}{2 + i} = \frac{-3 - i}{2 + i} = \frac{-3 - i}{2 + i} \cdot \frac{2 - i}{2 - i} = \frac{-7 + i}{2^2 + 1^2} = -\frac{7}{5} + \frac{1}{5}i \quad \textcircled{2}$$

Számold ki!

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \cdot 2 & 1 \cdot 4 \\ 2 \cdot 2 & 2 \cdot 4 \\ 3 \cdot 2 & 3 \cdot 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 4 & 8 \\ 6 & 12 \end{pmatrix} \quad \textcircled{2}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 4 & 3 \\ 5 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \cdot 2 + 2 \cdot 4 \\ 4 \cdot 2 + 3 \cdot 4 \\ 5 \cdot 2 + 0 \cdot 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 10 \\ 20 \\ 10 \end{pmatrix} \quad \textcircled{2}$$

$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$. Számold ki! $\textcircled{2}$

$$A^2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} 1 \cdot 1 + 0 \cdot 2 & 1 \cdot 0 + 0 \cdot 3 \\ 2 \cdot 1 + 3 \cdot 2 & 2 \cdot 0 + 3 \cdot 3 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 8 & 9 \end{pmatrix}$$

$$\det(A) = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} = 1 \cdot 3 - 0 \cdot 2 = 3 \quad \textcircled{1}$$

Jegy: 1   2   3   4   5
 1-13   14-20   21-26   27-33   34-40

1   2   3/4   5
 1-13 | 14-20 | 21-26 | 27-33 | 40
 #

3. Számítsd ki a következő deriváltakat! (5 × 2 pont)

$$f(x) = 1/(x)^5 + (\sqrt{x}) + \operatorname{tg}(4x) + \ln(1 - 3x)$$

$$f'(x) = -5 \cdot x^{-6} + \frac{1}{2} x^{-\frac{1}{2}} + \frac{1}{\cos^2(4x)} \cdot 4 + \frac{1}{1-3x} \cdot (-3)$$

$$f(x) = \cos(3x) \sin(4x)$$

$$f'(x) = (\cos(3x))' \sin(4x) + \cos(3x) \cdot (\sin(4x))' = -\sin(3x) \cdot 3 \cdot \sin(4x) + \cos(3x) \cdot \cos(4x) \cdot 4$$

$$f(x) = \sqrt[3]{\ln x}$$

$$f'(x) = \left[(\ln x)^{1/2} \right]' = \frac{1}{2} (\ln x)^{-\frac{1}{2}} \cdot (\ln x)' = \frac{1}{2} (\ln x)^{-\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{x}$$

$$f(x) = \sqrt[3]{x} \cos x$$

$$f'(x) = (x^{1/2})' \cos x + \sqrt[3]{x} (\cos x)' = \frac{1}{2} x^{-1/2} \cos x + \sqrt[3]{x} (-\sin x)$$

$$f(x) = \frac{\ln(x)}{\operatorname{tg} 3x}$$

$$f'(x) = \frac{(\ln x)' \operatorname{tg}(3x) - \ln x (\operatorname{tg}(3x))'}{(\operatorname{tg}(3x))^2} = \frac{\frac{1}{x} \operatorname{tg}(3x) - \ln x \frac{1}{\cos^2(3x)} \cdot 3}{(\operatorname{tg}(3x))^2}$$

Név:

Alírás:

1. (1+1+3+2+3 pont)

$$f(x) = x^4 - 4x.$$

Számítsd ki:

$$f'(x) = 4x^3 - 4 \quad \textcircled{1}$$

$$f''(x) = 12x^2 \quad \textcircled{1}$$

Keress meg f lokális szélsőértékének a helyét, és határozd meg a típusát!

$$0 \stackrel{\textcircled{1}}{=} f'(x) = 4x^3 - 4 \rightarrow x_1 = 1 \quad \textcircled{1}$$

$$f''(x_1) = 12 \cdot 1^2 = 12 > 0 \rightarrow x_1 = 1 \text{ MINIMUM helye} \quad \textcircled{1}$$

Írd fel szélsőértékhez húzott érintő egyenletét!

$$f(x_1) = f(1) = 1^4 - 4 \cdot 1 = -3$$

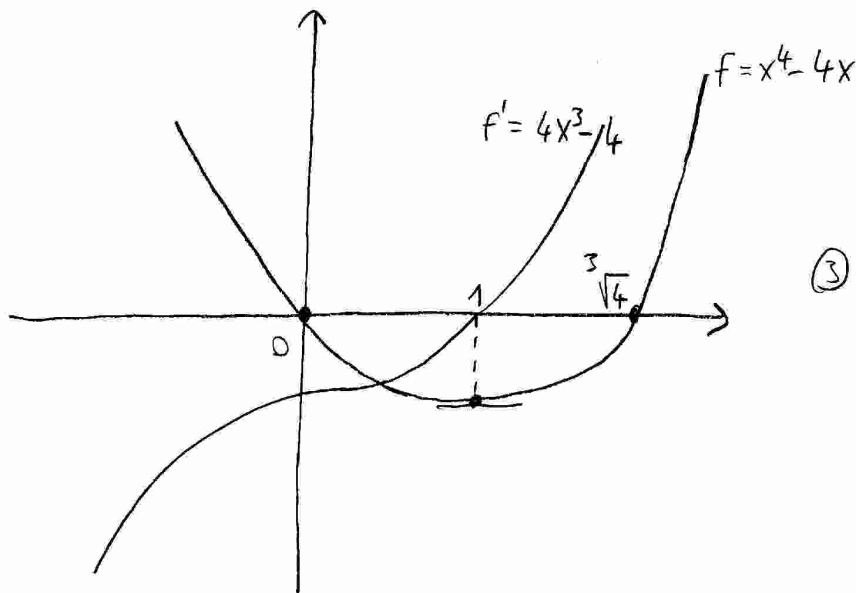
$$f'(x_1) = 4 \cdot 1^3 - 4 = 0$$

$$y(x) - f(x_1) = f'(x_1)(x - x_1)$$

$$y(x) - (-3) = 0 \cdot (x - 1)$$

$$y = -3$$

②

Rajzold le az f függvényt! Rajzold be ugyanarra az ábrára szaggatott vonallal az f' függvényt is!

4. (3+1+2+4 pont)

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$$

Számold ki $A^2 + 2E$ -t!

$$\begin{aligned} A^2 + 2E &= \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} + 2 \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \\ &= \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 8 & 9 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & 0 \\ 8 & 11 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Létezik-e A^{-1} ? Indokold a választ!

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} = 1 \cdot 3 - 0 \cdot 2 \neq 0, \text{ tehát } A^{-1} \text{ létezik}$$

Számold ki A sajátértékeit!

$$\det(A - \lambda E) = 0$$
$$\det\left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} - \lambda \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}\right) = \begin{vmatrix} 1-\lambda & 0 \\ 2 & 3-\lambda \end{vmatrix} = (1-\lambda)(3-\lambda) - 0 \cdot 2 = 0$$
$$(1-\lambda)(3-\lambda) = 0$$

$$\lambda_1 = 1 \quad \lambda_2 = 3$$

Keress meg A sajátvektorait!

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 1 \cdot \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \quad \text{①}$$

$$\begin{aligned} 1x + 0y &= 1x \\ 2x + 3y &= 1y \rightarrow 2x = -2y \\ &x = -y \end{aligned} \quad \text{①}$$

$$\text{sajátvektor: } \begin{pmatrix} x \\ -x \end{pmatrix} \quad \text{①}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 3 \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

$$\begin{aligned} 1x + 0y &= 3x \rightarrow x = 0 \\ 2x + 3y &= 3y \rightarrow y \text{ tetszőleges} \end{aligned}$$

$$\text{sajátvektor: } \begin{pmatrix} 0 \\ y \end{pmatrix}$$

$$\bar{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \quad \bar{v}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

3. Számítsd ki a következő deriváltakat! (5 × 2pont)

$$f(x) = 1/x^2 + (\sqrt{1+x}) + \ln(-4x) + \sin(1-x)$$

$$f'(x) = -2x^{-3} + \frac{1}{2}(1+x)^{-\frac{1}{2}} + \frac{1}{-4x} \cdot (-4) + \cos(1-x) \cdot (-1)$$

$$f(x) = \operatorname{tg}(3x) \operatorname{ctg}(3x) = 1$$

$$f'(x) = 0 = \frac{1}{\cos^2(3x)} \cdot 3 \cdot \operatorname{ctg}(3x) + \operatorname{tg}(3x) \cdot \left(-\frac{1}{\sin^2(3x)}\right) \cdot 3$$

$$f(x) = \sqrt[4]{\sin x}$$

$$f'(x) = \frac{1}{4} (\sin x)^{-\frac{3}{4}} \cdot \cos x$$

$$f(x) = \sqrt[2]{x} \cos x$$

$$f'(x) = \frac{1}{2} x^{-1/2} \cos x + \sqrt{x} (-\sin x)$$

$$f(x) = \frac{\sin(-3x)}{3-x}$$

$$f'(x) = \frac{\cos(-3x) \cdot (-3) \cdot (3-x) - \sin(-3x) \cdot (-1)}{(3-x)^2}$$

2. $f(x) = 2x - 1$. (2+3+3+2pont)

Számítsd ki $f^{-1}(x)$ -et!

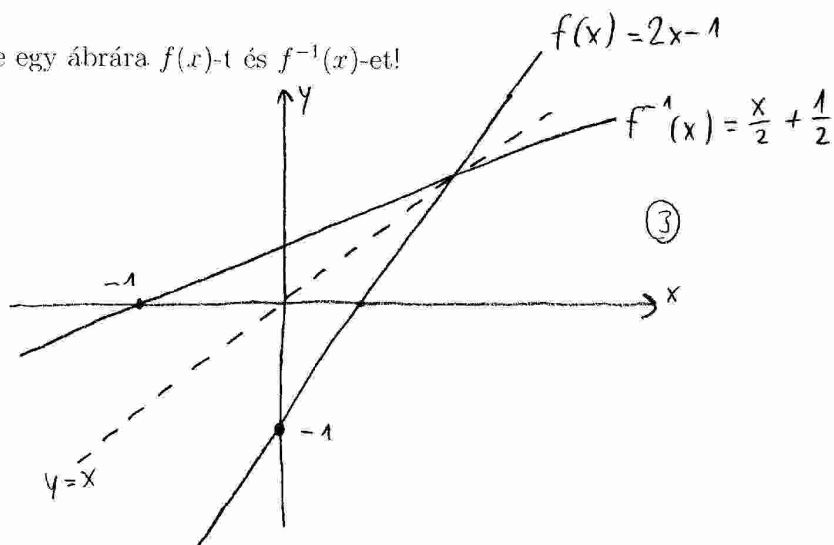
$$y = 2x - 1 \quad (1)$$

$$x = \frac{y+1}{2}$$

$$f^{-1}(y) = \frac{y+1}{2}$$

$$f^{-1}(x) = \frac{x}{2} + \frac{1}{2} \quad (1)$$

Rajzold le egy ábrára $f(x)$ -t és $f^{-1}(x)$ -et!

$\vec{v}_1 = [1, 0]$, $\vec{v}_2 = [2, 2]$. Oldd meg a következő egyenletet α -ra és β -ra!

$$\alpha \vec{v}_1 + \beta \vec{v}_2 = [4, 2]$$

$$\alpha [1, 0] + \beta [2, 2] = [\alpha + 2\beta, 0\alpha + 2\beta] = [4, 2] \quad (1)$$

$$(1) \quad \left. \begin{array}{l} \alpha + 2\beta = 4 \\ 2\beta = 2 \end{array} \right\} \rightarrow \beta = 1, \alpha = 2$$

$$\alpha = 2 \quad (1) \quad \beta = 1$$

Oldd meg a következő egyenletet z -re!

$$(2 - i)z + i = 3 - 4i$$

$$(2 - i)z = 3 - 5i$$

$$z = \frac{3 - 5i}{2 - i} = \frac{3 - 5i}{2 - i} \cdot \frac{2 + i}{2 + i} = \frac{6 - 5i^2 - 7i}{2^2 + 1^2} =$$

$$= \frac{11}{5} - \frac{7}{5}i$$

$$z = \frac{11}{5} - \frac{7}{5}i \quad (1)$$

Név:

Aláírás:

1. $\vec{a} = 2\vec{i} - 3\vec{j} - \vec{k}$, $\vec{b} = \vec{i} + 2\vec{j} - \vec{k}$, $\vec{c} = (1, 2, 1)$ Számítsd ki a következőket!

(1+1+1+1+1+2+1+2 pont)

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (2, -3, -1) \cdot (1, 2, -1) = 2 \cdot 1 + (-3) \cdot 2 + (-1) \cdot (-1) = -3$$

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 2 & -3 & -1 \\ 1 & 2 & -1 \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} -3 & -1 \\ 2 & -1 \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 5\vec{i} - (-1)\vec{j} + 7\vec{k} = (5, 1, 7)$$

$\underbrace{\quad}_{(-3) \cdot (-1) - (-1) \cdot 2}$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} \cdot \vec{c} = \begin{vmatrix} 2 & -3 & -1 \\ 1 & 2 & -1 \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 2 \cdot \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} - (-3) \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} + (-1) \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 2 \cdot 4 + 3 \cdot 2 - 1 \cdot 0 = 14$$

$$\text{Vagy } = (\vec{a} \times \vec{b}) \cdot \vec{c} = (5, 1, 7) \cdot (1, 2, 1) = 5 \cdot 1 + 1 \cdot 2 + 7 \cdot 1 = 14$$

Mennyi az $\vec{a}$, $\vec{b}$ és $\vec{c}$ vektorok által kifeszített háromszög T területe?

$$T = \frac{|\vec{a} \times \vec{b}|}{2} = \frac{1}{2} \sqrt{5^2 + 1^2 + 7^2} = \frac{\sqrt{75}}{2}$$

Írd fel az $\vec{a}$ és $\vec{b}$ vektorokkal párhuzamos sík egyik $\vec{n}$ normálvektorát!

$$\vec{n} = \vec{a} \times \vec{b} = (5, 1, 7)$$

Írd fel az $\vec{n}$ normálvektorú és a $P(-1, 0, -1)$ pontot tartalmazó sík egyenletét!

$$5 \cdot (x - (-1)) + 1 \cdot (y - 0) + 7 \cdot (z - (-1)) = 0$$

$$5x + y + 7z + 12 = 0$$

Írd fel a $Q_1(1, 0, 1)$, $Q_2(2, 1, 1)$ pontokon áthaladó egyenes egyenletét!

$$\vec{V} = Q_2 - Q_1 = (1, 1, 0)$$

$$\vec{r}(t) = \vec{r}_0 + t \cdot \vec{V} = (1, 0, 1) + t \cdot (1, 1, 0) = (1+t, t, 1)$$

Keressd meg az előbb felírt sík és egyenes metszéspontját!

$$5 \underbrace{(1+t)}_x + \underbrace{(t)}_y + 7 \cdot \underbrace{(1)}_z + 12 = 0$$

$$6t + 24 = 0 \rightarrow t = -4$$

$$\vec{r}(-4) = (1-4, -4, 1) = (-3, -4, 1) \text{ metszéspont}$$

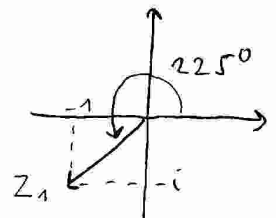

$$4. \quad z_1 = -1 - i, \quad z_2 = \bar{z}_1 = -1 + i$$

Számítsd ki a következőket! (1+1+2+3+3 pont)

$$z_1 z_2 = (-1 - i)(-1 + i) = (-1)^2 + (-1)^2 = 2$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{-1 - i}{-1 + i} = \frac{-1 - i}{-1 + i} \cdot \frac{-1 - i}{-1 - i} = \frac{1 + i^2 + 2i}{(-1)^2 + 1^2} = \frac{2i}{2} = i$$

$$(z_1)^3 = \left[\sqrt{2} \cdot (\cos 225^\circ + i \sin 225^\circ) \right]^3 =$$

$$(\sqrt{2})^3 \cdot (\cos 675^\circ + i \sin 675^\circ) = 2\sqrt{2} (\underbrace{\cos 315^\circ}_{1/\sqrt{2}} + i \underbrace{\sin 315^\circ}_{-1/\sqrt{2}}) =$$

$$= 2 - 2i$$

~~$$\sqrt[4]{z_1} = \sqrt[4]{\sqrt{2}(\cos 225^\circ + i \sin 225^\circ)} = \sqrt[4]{2} \left(\cos \frac{225^\circ + k \cdot 360^\circ}{2} + i \sin \frac{225^\circ + k \cdot 360^\circ}{2} \right)$$

k=0,1~~

gyökök: $w_1 = \sqrt[4]{2} (\cos 112,5^\circ + i \sin 112,5^\circ)$

$w_2 = \sqrt[4]{2} (\cos 292,5^\circ + i \sin 292,5^\circ)$

Oldd meg u, v-re:

$$\begin{aligned} (1-i)u - (1+i)v &= 4 \\ u - v &= 2 \end{aligned}$$

$$u = 2 + v$$

$$(1-i)(2+v) - (1+i)v = 4$$

$$-2iv + (2-2i)v = 4$$

$$v = \frac{2+2i}{-2i} = -1 - \frac{1}{i} = -1 + i, \quad u = 1 + i$$

Ell.: $(1-i)(1+i) - (1+i)(-1+i) = 2 - (-2) = 4$

$$(1+i) - (-1+i) = 2$$

3. Számítsd ki a következő deriváltakat! (5 × 2pont)

$$f(x) = 1/(3x) + (\sqrt{x-3}) + \operatorname{tg}(-4x) + \sin(1-3x)$$

$$f'(x) = -(3x)^{-2} \cdot 3 + \frac{1}{2} (x-3)^{-1/2} + \frac{1}{\cos^2(-4x)} \cdot (-4) + \cos(1-3x) \cdot (-3)$$

$$f(x) = \sin(3x) \operatorname{arctg}(4x)$$

$$f'(x) = \cos(3x) \cdot 3 \cdot \operatorname{arctg}(4x) + \sin(3x) \cdot \frac{1}{1+(4x)^2} \cdot 4$$

$$f(x) = \sqrt[2]{\ln x - x}$$

$$f'(x) = \frac{1}{2} (\ln x - x)^{-1/2} \cdot \left(\frac{1}{x} - 1\right)$$

$$f(x) = x^{-2} \cos x$$

$$f'(x) = -2 \cdot x^{-3} \cos x + x^{-2} (-\sin x)$$

$$f(x) = \frac{\ln(2x)}{e^{3x}}$$

$$f'(x) = \frac{\frac{1}{2x} \cdot 2 \cdot e^{3x} - \ln(2x) \cdot e^{3x} \cdot 3}{(e^{3x})^2}$$

2. (1+1+3+1+2+2pont)

Legyen $f(x) = e^{-2x}x$. Számítsd ki:

$$f'(x) = e^{-2x} \cdot (-2) \cdot x + e^{-2x} \cdot 1 = e^{-2x}(-2x+1)$$

$$f''(x) = e^{-2x} \cdot (-2) \cdot (-2x+1) + e^{-2x} \cdot (-2) = e^{-2x}(4x-4)$$

Keress meg f lokális szélsőértékének a helyét, és határozd meg a típusját!

$$f'(x) = 0 = e^{-2x}(-2x+1) \rightarrow x_1 = 1/2$$

$$f''(1/2) = e^{-2 \cdot 1/2} (4 \cdot 1/2 - 4) = e^{-1} \cdot (-2) < 0 \quad \text{MAXIMUM}$$

Keress meg f inflexiós pontjának a helyét!

$$f''(x) = 0 = e^{-2x}(4x-4) \rightarrow x_{\text{infl}} = 1$$

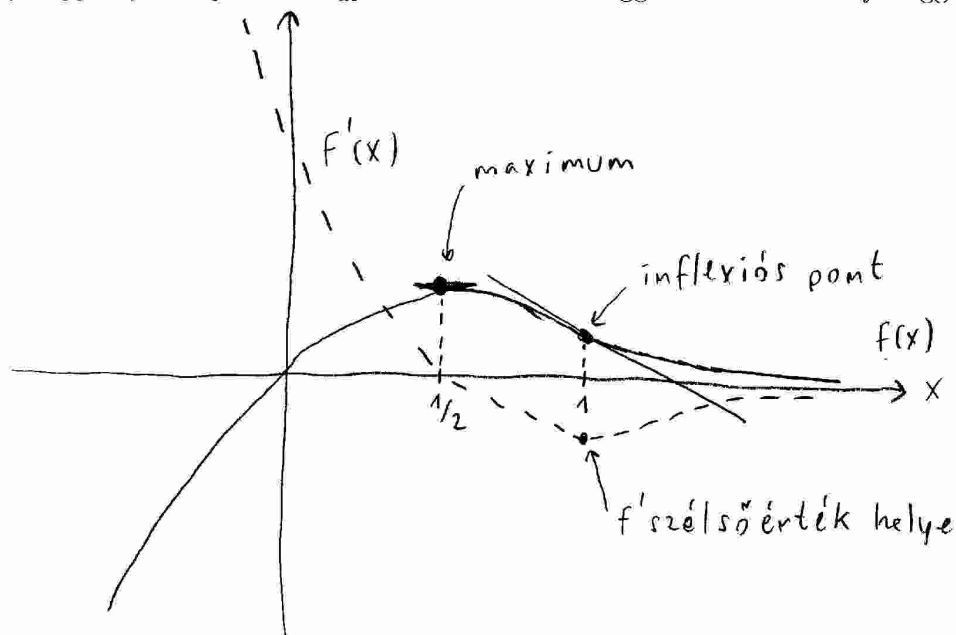
Írd fel f -et az inflexiós pontjában érintő egyenesnek az egyenletét!

$$f(x_{\text{infl}}) = f(1) = e^{-2 \cdot 1} \cdot 1 = \frac{1}{e^2} \quad , \quad f'(x_{\text{infl}}) = f'(1) = e^{-2 \cdot 1}(-2 \cdot 1 + 1) = -\frac{1}{e^2}$$

$$\text{Érintő egyenlete: } y(x) - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$$

$$\text{esetünkben: } y(x) - \frac{1}{e^2} = \left(-\frac{1}{e^2}\right)(x - 1)$$

Rajzold le az f függvényt! Rajzold be ugyanarra az ábrára szaggatott vonallal az f' függvényt is!

Név:

Aláírás:

1. Számítsd ki a következő deriváltakat! (5 × 2pont)

$$f(x) = 1/x^5 + (\sqrt{-2x}) + \operatorname{ctg}(4x+1) + 5^{4x}$$

$$f'(x) = -5x^{-6} + \frac{1}{2}(-2x)^{-1/2} \cdot (-2) - \frac{1}{\sin^2(4x+1)} \cdot 4 + 5^{4x} \cdot \ln 5 \cdot 4$$

$$f(x) = \cos(3x) \ln(4x)$$

$$f'(x) = -\sin(3x) \cdot \ln(4x) + \cos(3x) \cdot \frac{1}{4x} \cdot 4$$

$$f(x) = (x - \cos x)^{77}$$

$$f'(x) = 77 \cdot (x - \cos x)^{76} \cdot (1 + \sin x)$$

$$f(x) = \ln\left(\frac{x-1}{x-2}\right)$$

$$f'(x) = \frac{1}{\frac{x-1}{x-2}} \cdot \frac{1 \cdot (x-2) - (x-1) \cdot 1}{(x-2)^2}$$

$$f(x) = \frac{\cos(2x)}{\sin(2x)} = \operatorname{ctg}(2x)$$

$$f'(x) = -\frac{1}{\sin^2(2x)} \cdot 2 = \frac{-\sin(2x) \cdot 2 \cdot \sin 2x - \cos(2x) \cdot \cos(2x) \cdot 2}{(\sin(2x))^2}$$

4. $f(x) = 4x^2 - 2x^4$. (1+1+3+2+3pont)

$$f'(x) = 8x - 8x^3 = 8x(1-x^2) = 8x(1-x)(1+x)$$

$$f''(x) = 8 - 24x^2$$

Keressd meg f lokális szélsőértékének a helyét és határozd meg a típusát!

$$f'(x) = 0 = 8x - 8x^3 \rightarrow x_1 = -1 \quad x_2 = 0 \quad x_3 = 1$$

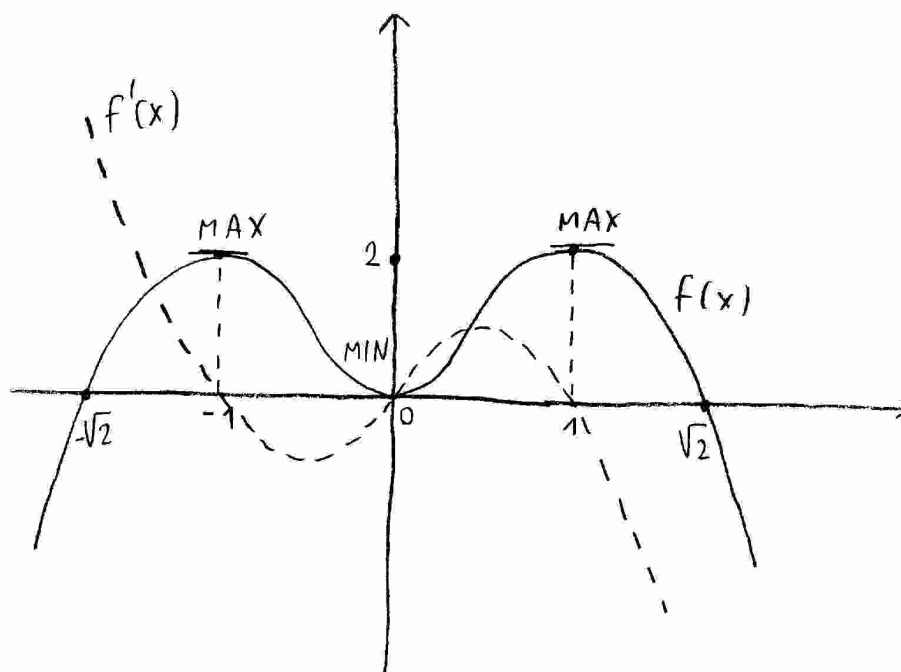
$$f''(-1) = 8 - 24(-1)^2 = -16 < 0 \quad f''(0) = 8 - 24 \cdot 0^2 = 8 > 0 \quad f''(1) = 8 - 24 \cdot 1^2 = -16 < 0$$

MAX
MIN
MAX

Mi D_f és R_f ?

$$D_f = (-\infty, \infty) \quad R_f = (-\infty, f(-1)] = (-\infty, f(1)] = (-\infty, 2]$$

Rajzold le az f függvényt! Rajzold be ugyanarra az ábrára szaggatott vonallal az f' függvényt is!

3. $\vec{a} = \vec{i} + \vec{j}$; $\vec{b} = \vec{i} + 3\vec{k}$; $\vec{c} = (1, 2, 1)$ Számítsd ki a következőket! (1+1+1+2+3+2 pont)

$$\vec{a}\vec{b} = (1, 1, 0) \cdot (1, 0, 3) = 1 \cdot 1 + 1 \cdot 0 + 0 \cdot 3 = 1$$

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 3 \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 3 \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 3 \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} = 3\vec{i} - 3\vec{j} - 1\vec{k} = (3, -3, -1)$$

$$\vec{a}\vec{b}\vec{c} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 3 \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 1 \cdot \begin{vmatrix} 0 & 3 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} - 1 \cdot \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} + 0 \cdot \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = -4$$

$$\text{vagy } = (\vec{a} \times \vec{b}) \cdot \vec{c} = (3, -3, -1) \cdot (1, 2, 1) = 3 \cdot 1 - 3 \cdot 2 - 1 \cdot 1 = -4$$

Legyen adott három pont: $P_1(1, 0, 0)$, $P_2(0, 1, 0)$, $P_3(0, 0, 1)$. Írj fel két olyan $\vec{v}$ és $\vec{w}$ vektort, amelyek párhuzamosak a három ponton átmenő síkkal!

$$\vec{v} = P_2 - P_1 = (-1, 1, 0)$$

$$\vec{w} = P_3 - P_1 = (-1, 0, 1)$$

Írd fel a sík egy $\vec{n}$ normálvektorát!

$$\vec{n} = \vec{v} \times \vec{w} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ -1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} -1 & 0 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} = \vec{i} + \vec{j} + \vec{k} = (1, 1, 1)$$

Írd fel a $P_{1,2,3}$ pontokat tartalmazó sík egyenletét!

$$1(x-1) + 1(y-0) + 1(z-0) = 0$$

$$x + y + z - 1 = 0$$

2. (2+2+2+3+1 pont) Számítsd ki:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+3}{n} \right)^{2n+6} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{3}{n} \right) \right]^{2n+6} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{3}{n} \right)^n \right]^2 \left(1 + \frac{3}{n} \right)^6 = \\ = [e^3]^2 \cdot 1^6 = e^6$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3 - 3n - 8}{n^3 + n^2 + 0} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - 3/n^2 - 8/n^3}{1 + 1/n + 9/n^3} = \frac{1 - 0 - 0}{1 + 0 + 0} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{e^{x/2}} = \frac{\infty}{\infty} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2x}{e^{x/2} \cdot \frac{1}{2}} = \frac{\infty}{\infty} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2}{e^{x/2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}} = \frac{-2}{\infty} = 0$$

$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 3 \end{pmatrix}$. Számold ki C -t!

$$C = AB + BA - 2E = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 3 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} - 2 \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \\ = \begin{pmatrix} 0 & 7 \\ 0 & 11 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 6 & 9 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = \\ = \begin{pmatrix} 0 & 10 \\ 6 & 18 \end{pmatrix}$$

Létezik-e C^{-1} ? Indokold a választ!

$$\det C = \begin{vmatrix} 0 & 10 \\ 6 & 18 \end{vmatrix} = 0 \cdot 18 - 10 \cdot 6 = -60 \neq 0$$

Mivel $\det C \neq 0$, C^{-1} létezik